

EEN VOGELPRAATJE.

Met het doel vogels en vogelnesten te zien en te fotografeeren, hebben we verleden jaar in de zomervacantie, weide, bosch, heide en veen in de omstreken van

Wageningen afgezocht. Ziedaar, geloof ik, zonder eenige versiering en saamgevat in weinig woorden, een der aardigste vacaties, die wij, als »vogelkenner-amateurs«, doorbrachten. Bijzonderheden hebben we niet gevonden, maar voor ons, als beginners, waren vondsten als kwartelkoning, grutto, koekeek of paapje, minstens even interessant als de meest zeldzame exemplaren van Kearton e. a. Zoo hadden we dan in 't begin van de vacantie afgesproken om den Rijn eens over te steken en ons daar in het riet en 't rishout een dagje bezig te houden met het bestudeeren en zoo mogelijk fotografeeren van vogels.

We wandelen de laan door, die ons van Wageningen naar het »Kleine Veer« bracht, om daar den Rijn over te steken. Groen- en andere vinken laten zich hooren, terwijl nu en dan een zwarte lijster of een geelgors zich in de hooge iepen langs den weg of op den stoffigen grintweg vertoont. Een roodstaartje zit op een hekpaal en eenige passen verder bemerken we nog een grauwe vliegenvanger, die heel rustig op het topje van eene ruwe, ongeschoren doornhaag zit en bij onze nadering, zonder het minste geluid te geven, wegvliegt. Ook grauwe klauwieren en winterkoninkjes komen in de buurt van deze haag wel voor; zij zullen er wel hun nesten hebben. In de weiden aan weerszijden van de laan loopt een troepje spreeuwen voedsel te zoeken, terwijl een ooievaar aan een slootkant in het water tuurt. Een weinig verder stijgt een leeuwerik jubelend op. En over dit alles straalt een heerlijk morgenzonnetje en wij

voorspellen elkander, dat het vandaag wel een warme dag zal worden. Zoover het oog reikt een staalblauwe hemel, hier en daar door een klein schapenwolkje afgewisseld.

Jonge karekieten.

hij zet ook zijn andere poot neer en vliegt met holle vleugels de Betuwe in. We komen korter bij de krib en zien nu op een soort zandplaat tusschen twee kribben in een paar oeverloopers. 't Is een genot die slanke, fijngebouwde vogeltjes te bespieden. Ze hebben een donkerbruine bovenzijde en borst, die scherp afsteekt tegen de hagelblanke onderzijde, waarom ze hier in den volksmond wel »witgatjes« genoemd worden. Ze hebben verder dunne pootjes en een dito snavel die door een klein, fijn kopje wordt gedragen. Ze hadden ons al lang bemerkt, maar nu wij hen te dicht naderen gaan de kopjes omhoog; er wordt nog even rondgespied, dan worden de fijn geteekende vleugeltjes uitgespreid en laag over het water vliegend verdwijnen ze aan den achterkant van een volgende krib. Eindelijk zijn we aan den overkant aangekomen en hebben de klei van de uiterwaarden onder onze voeten. Terwijl wij over de krib wandelen, zien we direct al aan onzen linkerkant een vijftal waterhoentjes met verscheidene jongen tusschen het beschermende riet vluchten. Het zijn oude

Jonge houtduiven.

terwaarden onder onze voeten. Terwijl wij over de krib wandelen, zien we direct al aan onzen linkerkant een vijftal waterhoentjes met verscheidene jongen tusschen het beschermende riet vluchten. Het zijn oude

Jonge koekoek op karekietnest.

bekenden van ons, deze waterhoentjes, want voor een week ongeveer hebben we hier een geruimen tijd doorgebracht om er een te fotografeeren, wat echter maar niet gelukken wilde. Wij hadden van den veerman een bootje geleend en boomden dit een klein kreekje in, dat doodliep in het riet. Nu richtten we het toestel zóó, dat het geheele slootje om zoo te zeggen »bestreken« werd. De waterhoentjes werden alle naar één kant van de sloot in het riet gedreven en terwijl een van ons in de boot bleef om een momentopname te maken, joegen wij de waterhoentjes zoo kalm mogelijk door 't riet naar 't slootje. Het doel was, dat dan een of meer langzaam door de sloot zou zwemmen om er zoo een kiek van te kunnen nemen. Helaas! Zoodra de vogels den man in de boot te zien kregen, en dat was vlugger dan hij hen zag, vlogen ze plotseling in razende vaart over het slootje heen zoodat van foto's maken geen sprake meer was.

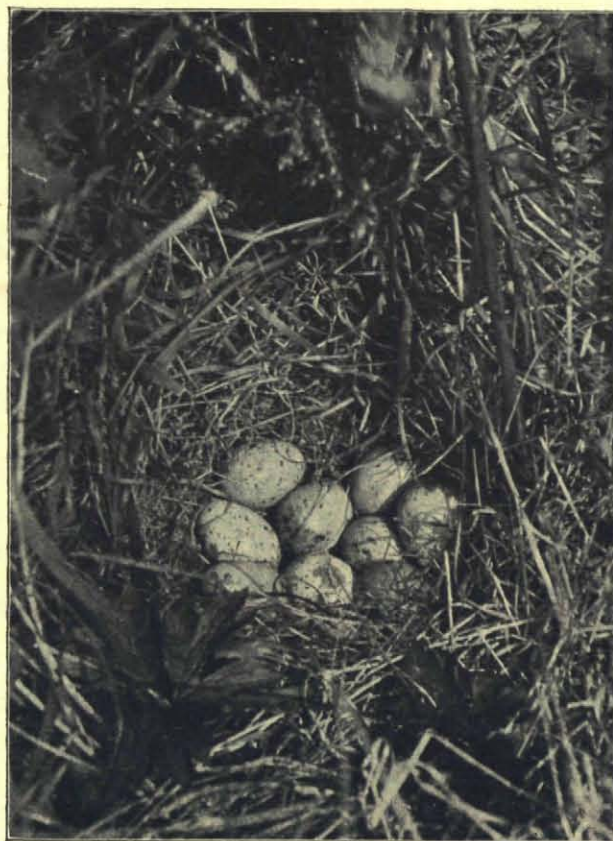
Dan maar verder, want we moeten hier nog een zanglijsternest fotografeeren, dat de vorige week al jongen bevatte en die dus nu al wel uitgevlogen zouden kunnen zijn. Langzaam door het rijshout loopend, naderen wij het nest en weldra zien we de lijster die de jongen zit te verwarmen, want onder de hooge wilgenstruiken, nog nat van den dauw, waar de zon vóór den middag niet komt, is het nog al frisch. De lijster heeft ons al lang bemerkt, maar vliegt toch nog niet zoo vlug weg. Laten wij het vijftal jongen maar vlug fotografeeren, dan is de oude uit den angst! Hoor hare angstkreten in de wilgen; 't mannetje is nu ook present. 't Werd tijd dat dit nest gefotografeerd werd, morgen is het misschien al uitgevlogen.

De eerste kiek van dezen dag is gemaakt; er zullen er wel meerdere volgen. We weten ook nog een karekiet te zitten, maar de rest moet vandaag nog gezocht worden. Onze karekiet is niet zoo dapper als de lijster van daareven. Reeds lang voor wij bij 't nest komen is de oude al weggevlogen. Drie van de vijf jongen die het nest bevatte

volgden mama reeds na, de twee andere vliegen meteen uit het nest als wij de handen naar hen uitstrekken. Met eenige moeite kunnen we ze echter weer vangen en daar we ze moeilijk in 't nest kunnen »nemen« fotografeeren we de beide jongen op 'n wilgentak. De moeder zit voortdurend in den omtrek te piepen, bang als ze voor haar kindertjes is. Enfin, we hebben ze zoo gauw mogelijk weer in het nest gezet, waar ze, tusschen twee haakjes, direct weer uitvlogen.

't Is een waar rietland hier. Prachtige nestgelegenheden voor karekieten en rietzangers. Er zijn hier dan ook genoeg nesten. Een boschrietzanger is weldra gevonden, een bastaard-nachtegaal met half vlugge jongen volgt. Een prachtig nestje had dit laatste vogeltje in een struik een halven meter van den grond af en gemaakt van mos; van binnen met haar gevoerd. De bezitter kijft geweldig tegen ons, bijna zoo hard als de lijster van straks.

Daar in de buurt hebben we nog een prachtvondst gedaan, die dan ook eenige malen vereeuwigd is geworden. 't Was niets meer of minder dan een karekietennest met een koekoeksjong erin. Prachtig! Toen we 't nest vonden had de koekoek al stoppels terwijl er van uitgeworpen jonge karekieten niets te zien was. Een vreeselijk nijdig beest die jonge koekoek. Zoolang we bij het nest bleven deed hij niets dan gapen, trachtte te pikken naar ons en richtte zich bij die beweging hoog in het nest op, terwijl hij zich dan weer blazende als een kat er in terug liet vallen. De oude koekoek hebben we nooit bij of in de buurt van het nest gezien of gehoord, evenmin als de pleegouders. Later, toen hij beter in de veeren kwam, werd hij nog woester. Toen we hem eens op een morgen met ons bezoek vereerden was hij weg. Hij zal zijn weg wel gevonden hebben daar was hij tenminste flink en dapper genoeg voor. Zoo langzamerhand komen we aan de grens van het rietbosch, dat hier overgaat in een vierdubbele rij knotwilgen.

Nest met eieren van den kwartelkoning.

Uit een van de eerste boomen hooren we met veel geraas een grooten vogel vliegen. 't Blijkt een boschduif te zijn die door haar plotseling opvliegen het nest verraaft dat twee mooie, witte eieren bevat. 't Nest zit nog al hoog en met veel moeite kunnen we het met behulp van een ouden boomstronk fotografeeren. De eieren steken prachtig tegen den donkeren achtergrond af. Er schijnen hier nog al veel duiven te broeden, want we hebben, behalve dit nest, er nog drie gevonden, uit een waarvan de op onze foto voorkomende jongen afkomstig zijn.

Een paar pas van ons af zit een geelgors op een struikje zijn eentonig sjiefje, sjiefje, sjiefje-tiiet af te draaien en het duurt niet lang of haar nest is gevonden en gefotografeerd. Eens op een middag vonden we in een oude mand, zeker door den Rijn aangespoeld, iets »ornithologisch«, nl. een jong haasje. Meer leden van zijn familie hebben we niet gevonden. Het gelukte ons hem te pakken en te »kieken«. Nauwelijks losgelaten rende het beestje met een vreeselijke vaart weg. Dienzelfden middag werd ons door een ouden boer ook nog een nest van een kwartelkoning gewezen. Dat was voor ons amateurs een buitenkansje. Het bevatte negen eieren, die echter reeds zóó koud waren, dat zij, zooals later ook bleek, reeds eenigen tijd verlaten waren. Het nest lag bijna midden op een weide zoo goed als onbeschermt, zoodat de wreede zeis van den maaier hier wel schuld heeft gehad. Misschien ook een of andere lompe koe. A qui la fante?

Nog menigmaal zijn we dien kant uit geweest, ook wel zonder kiektoestel en een en ander is ons zoo goed bevallen, dat we dezen winter over vogels gelezen hebben, wat we bemachtigen konden en op raad van anderen zullen wij ons in 1908 toelagen om enkele vogels geheel in hun doen en laten trachten te beschrijven en alzoo een stukje vogelbiologie voor *De Levende Natuur* samen te stellen.

Maar een volgenden keer vertel ik u eerst onze excursies naar de bosschen en heiden van den Veluwezoom waar we ook verscheidene aardige waarnemingen gedaan hebben.

Wageningen.

A. B. WIGMAN.

OVER VISSCHEN EN NOG WAT.

(Vervolg van blz. 16).

Vooraf enkele inlichtingen. De plaats mijner geboorte is een gewezen veenkolonie, er zijn vele kanalen, indertijd voor den afvoer der turf gegraven en van uit die kanalen schieten op korte afstanden en evenwijdig aan elken aar lange, maar smalle kanaaltjes (wijken) diep het land in. Langs de kanalen vindt men de huizen, in de kom onmiddellijk

aan elkaar, verderaf meer verspreid, — langs de wijken alleen een enkele woning aan 't begin, verderop is het wei- of bouwland en ten slotte bosch en hei. De kanalen worden nog vrij druk bevaren, — de wijken alleen voor het vervoer der veldvruchten of als het bosch achterop eens gehakt wordt, in het begin dus elken zomer, maar in het achterste gedeelte hoogst zelden en enkele er van loopen kans dicht te groeien. Stil en eenzaam is het hier, geen zuchtje rimpelt onder de overhangende takken der bosschen de effene watervlakte, geen menschelijk wezen in verren omtrek dan misschien een enkele jager of... een visscher

Ik noodig u uit, mij daarheen te volgen. 't Is een heele afstand en... het weer is niet erg gunstig. Koud en hevig waait uit het N.-W. de wind, bij wijlen klettert de regen neer. Brr! Is dat een zomer!? Maar, het is goed vischweer en het is immers geen luiard, die zich aan het eene eind van den hengelstok bevindt, en geen mietje, die bang is voor natte voeten? De fiets kan ons een heel eind helpen, het kanaal langs. Waar we een wijk opgaan, geven we haar aan vriendelijke handen zoolang in bewaring. De

vischzak op den schouder, den hengel in de hand gaan we nu verder.

We waren met z'n drieën, allen liefhebbers, geroutineerd. De een wiskundige, gewoon op zijn kantoor het koele verstand te laten heerschen, zorgde wel, dat we ons doel niet uit het oog verloren. »Doorstappen«, was de order, die hij gaf, »vooraan is te veel gevaar, de visch zoekt stille plaatsen, — achteraan zitten de dikke.«

Dat was waar, — alleen de dartele jeugd in de visschenwereld schijnt van beweging in het water

en de omgeving niet zoo afkeerig. Het is niet zoo vreemd en bovendien, tusschen de bedaagde, groote familieleden daar achterin: zou het waarschijnlijk voor haar niet minder gevaarlijk zijn.

We stapten dus door, maar de zucht om het eens te probeeren werd mij toch te sterk en weldra sloeg ik aas aan den haak en begon. We vischten op haars en ons aas bestond dus uit regenwormen. Onze haken waren in overeenstemming met de groote bekken dier roofvisschen vrij groot en het omgebogen gedeelte met een flinken weerhaak stond eenigszins scheef om nog beter vast te grijpen.

Het duurde niet lang, of werkelijk toonde mijn dobber aan, dat de worm was opgemerkt. Haastig en nijdig werd er daar beneden aan getrokken en met een ruk verdween de dobber spoedig geheel onder het water, om echter weldra weer boven te komen en nu rustig te blijven staan. Ik haalde op: de worm was juist tot bij den haak afgescheurd. Brommende en met een verontwaardigd gezicht trok ik verder. Mijn tweede metgezel die in mijne nabijheid stond en een en ander had gadegeslagen, volgde mijn voorbeeld, althans wat het aftrekken betrof. En lezer, als ge zulk een

Het jonge haasje.